

ویرایش مجدد (۵)

کلمه به کلمه نظیر کلمات نویسنده

در این بخش از ویرایش مجدد، طبق معمول می‌رویم سراغ یک ترجمه ویرایش شده و چاپ شده تا ببینیم آیا واقعاً ترجمه چاپ شده درست ویرایش شده یا محتاج ویرایش مجدد است. البته اگر درستی جمله‌ها از نظر دستوری را ملاک ویرایش بگیریم، شاید متن زیر نیاز به ویرایش مجدد نداشته باشد، ولی اگر ملاک ما «انتقال درست معنی» و «ملاحظه شیوه بیان در فارسی» باشد، این ترجمه نمره چندان خوبی نمی‌گیرد و مترجم آن به خواننده مدیون می‌شود. در متن زیر حتی اگر کلمات درست هم منتقل شوند معنی به دست نمی‌آید، چون درک معنی مستلزم تفسیر است؛ اگر مترجم به موضوع کتاب و مفاهیم مطرح شده احاطه کامل داشته باشد قادر است با حداقل تفسیر، ترجمه‌ای درست و روشن بنویسد، در غیراین صورت مجبور است به انتقال بی‌روح و بی‌معنای کلمات بسنده کند. این متن دو پاراگراف متوالی از ترجمه‌ای است به نام «احترام، تکوین منش در جهان نابرابری‌ها» (۱۳۹۸) که به صورت تصادفی انتخاب شده است:

But that was not the experience, for instance, of Renaissance Venetian Jews when they were first forced into isolated ghettos in the years 1511–15.

اما به‌عنوان مثال تجربه یهودیان ونیزی دوره رنسانس که در سال‌های ۱۵۱۱-۱۵ اولین کسانی بودند که مجبور شدند به گتوهای مجزا نقل مکان کنند، با این مسئله متفاوت بود. (... تجربه یهودیان ونیزی دوره رنسانس که اولین بار در سال‌های ۱۵۱۱-۱۵ به اجبار در «گتو»ها اسکان داده شدند ...)

Most of these Jews were strangers to Venice, many having fled the persecutions of the Inquisition in Spain after 1492, others being traders from the Levant who lodged in the city during the first decade of the sixteenth century.

بیشتر این یهودیان نسبت به ونیز بیگانه بودند، (بیشتر این یهودیان در ونیز غریبه بودند) بسیاری از آنان از آزارهای مربوط به تفتیش عقاید (از آزار و اذیت‌های ناشی از تفتیش عقاید) در اسپانیای پس از ۱۴۹۲ گریخته بودند؛ دیگران تاجران از شام بودند که در طول دهه اول قرن شانزدهم به شهرآمده بودند.

Segregation of these foreigners in the islands of the ghetto forced Jews to practice communal reading of the Bible and Talmud at night, when they were shut in; to stay awake, Jews became avid coffee drinkers.

جداسازی این خارجی‌ها در گتو، یهودیان را واداشت که شب‌ها به‌طور جمعی انجیل و تلمود بخوانند. از آنجاکه آنها شب‌ها در خانه حبس بودند، برای بیدار ماندن در شب‌ها در نوشیدن قهوه حریص شدند.

✓ جداسازی یهودیان خارجی و اسکان اجباری آنها در گتوها، آنها را واداشت تا شب‌ها که در گتو محبوس بودند، دسته‌جمعی انجیل و تلمود بخوانند. و برای اینکه بیدار بمانند، به خوردن بیش از حد قهوه روی آوردند.

For a generation, no one thought about the habit of drinking coffee; the most profound experience open to the ordinary Jew, reading Talmud, stayed intact—a symbolic métissage of the sort Levi-Strauss envisioned, this migration of the Word to the night.

طی یک نسل هیچ‌کس در مورد نوشیدن قهوه فکر نکرد؛ عمیق‌ترین تجربه در دسترس یک یهودی عادی یعنی خواندن تلمود، دست‌نخورده باقی ماند. این کوچ کتاب مقدس به شب، یک آمیختگی از همان نوعی بود که لوی-استروس تصور می‌کرد.

✓ نسل اول یهودی‌های داخل گتوها، خوردن قهوه را چندان جدی نگرفتند، و عادت به خواندن تلمود را که معنی‌دارترین تجربه دینی برای عموم یهودیان بود حفظ کردند. انتقال عادت خواندن کتاب مقدس از روز به شب از آن نوع آمیختگی (تجربیات فرهنگی) است که لوی-استروس آن را آمیختگی نمادین می‌نامد.

In a second generation, though, that change came under scrutiny: was this artificial stimulus to religion a good thing?

اما در نسل دوم، این تغییر به دقت بررسی شد: آیا این محرک مصنوعی برای مذهب چیز خوبی بود؟

✓ اما نسل دوم یهودی‌های گتونشین خوردن قهوه را مورد مذاقه قرار دادند و از خود پرسیدند آیا از نظر یهودیت درست است که محرکی مصنوعی مثل قهوه محرک عبادت بشود.

The Talmud makes no mention of coffee, but the Venetian Jews argued about what the Talmud would have said, if only the Fathers of the Word had known its taste.

تلمود از قهوه چیزی نگفته بود، اما یهودیان ونیزی در این مورد به بحث نشستند که اگر پدران کتاب مقدس در مورد طعم قهوه می دانستند، چه می گفتند.

✓ تلمود ذکری از قهوه به میان نیاورده بود، ولی یهودیان ونیزی از خود می پرسیدند اگر آباء اولیه یهود طعم قهوه را چشیده بودند در مورد آن چه نظری می دادند.

The second generation was making difficulties, the older generation said, when none need be; survival in the closed ghettos was hard enough.

نسل قبلی می گفت که نسل دوم دشواریهایی غیر ضروری ایجاد می کند؛ بقا در گتوهای بسته به اندازه کافی سخت بود.

✓ نسل اول می گفت نسل دوم بی جهت زندگی را سخت می کند و نیازی به این کار نیست چون زندگی در گتوهای محصور همین طوری هم سخت است.

But to the young the historic message of the Talmud had taken on a renewed life, "the Word in Diaspora" incorporating in its meanings the new conditions of enforced nightly segregation.

اما پیام تاریخی تلمود برای جوانان زندگی تازه ای به ارمغان آورده بود؛ «کتاب مقدس در دوره آوارگی» شرایط جدید جدایی اجباری شبانه را در معنای خود می گنجاند.

✓ اما پیام تاریخی تلمود برای جوانان حیات جدیدی یافته بود: «کتاب مقدس در عصر آوارگی» زندگی در وضعیت جدید یعنی زندگی اجباری و تبعیض آمیز شبانه در گتوها را در معانی خود گنجانده بود.

Such a narrative rhythm shaped the cultural migration of Muslims and Christians as well as of Jews. Levi-Strauss has riposted that in these journeys the sacred texts themselves were not rewritten, indeed could not be revised; only commentaries, addressing fragments of the whole, could be added.

چنین ضرباهنگی داستانی، علاوه بر یهودیان، به کوچ فرهنگی مسلمانان و مسیحیان نیز شکل داد. لوی-استروس به تندی پاسخ داد که در این سفرها خود

متون مقدس بازنویسی نشدند — در حقیقت نمی توانستند بازنویسی شوند — بلکه تنها تفسیرهایی مربوط به قطعه‌هایی از کل می توانستند اضافه شوند.

✓ این گونه تغییرات جدید در روایت کتاب مقدس (در پاسخ به نیازها و وضعیت‌های جدید) کوچ فرهنگ مسلمانان و مسیحیان را نیز شکل داده است. پاسخ لوی-استروس به این وضعیت این است که در این سفرها خود متون مقدس بازنویسی نمی شوند — در متون مقدس نمی شود تجدید نظر کرد — ، بلکه بر بخش‌هایی از کل متون تفاسیری افزوده می شود.

But this reply fails to take into account the power of the Word, whether in Jewish or Islamic form, as a living presence in the lives of believers, a presence in their lives only because they feel present, themselves, in the sacred text.

اما این پاسخ به قدرت کتاب مقدس، چه در شکل یهودی و چه در شکل اسلامی به عنوان حضوری زنده در زندگی معتقدان -- حضوری در زندگی آنان تنها به این دلیل که آنها خود حس حضور در متن مقدس دارند -- توجه نمی کند.

✓ اما لوی-استروس در این پاسخ قدرت کتاب مقدس را نادیده می گیرد. کتاب مقدس، چه در شکل یهودی و چه در شکل اسلامی آن، حضوری زنده در زندگی معتقدان آن دارد. این زنده بودن حضور در زندگی آنها فقط به این دلیل است که آنها خودشان را در متن مقدس حاضر می بینند.

بقیه ترجمه مترجم بدون اصلاح: من معتقدم که عمل متمایل شدن به بیرون، به شرایط شخصیت و همچنین دریافت، رابطه‌ای جدید را با دیگران و همچنین با نمادهای مشترک، همانند نمادهای خاص یک مذهب شکل می دهد. چنین چرخشی مستلزم آن است که چیزی در عمق فرد اتفاق افتد. «متمایل شدن به بیرون» به معنای آن است که زندانی، خود، اصلاح را انجام دهد و نه آنکه اصلاح شود؛ نمی توان صرفاً مجموعه‌ای از عملکردهای اجتماعی بهتر تجویز کرد.